

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes óvra 10 frt — kr.
Félóra 5 " " "
Negyedóra 2 " " "
Egy óra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzár
hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min
den külön beiktatásért 30 kr.

A király személye körüli miniszter.

A magyar alkotmányosság, ugy, a hogy most létezik, egyedül áll a világon. Midőn 1867-ben megteremtették, azt hirdették az akkori bölcsek, hogy a világ megbámulta ezt az alkotást. Igazuk volt; a világ megbámulta, mint olyan valamit, a mit meg nem tud érteni.

Hosszu hontalanságom alatt sokat érintkeztem külföldi államférfiakkal; de érintkeztem sokkal azóta is, mióta haza jöttem; s eddig még egyet sem találtam, a ki teljesen megértette volna azt a boldogságos állapotot, a melyben mi vagyunk.

A többek közt nem akadtam még emberre a külföldön, a ki megértette volna, hogy tulajdonképen mi az a király személye körüli miniszter?

A magyar alkotmány parlamentáris alapon áll; ennek az alapnak egyik sarkköve a miniszteri felelősség. Igaz, hogy nálunk e sarkkő csak a papirosra van festve, mert a létező viszonyok közt a miniszteri felelősség nem egyéb, mint egy hangzatos üres szó. De a szó azért oda van írva közjogunk könyvébe, és szépen is néz ott ki. — Azonban legyen szabad azt a kérdést kockáztatnom, hogy tulajdonképen miért is lehet felelős a király személye körüli miniszter?

Az ő hatáskörét a mostani kormány szervezet nagyon szűk körre szorítja. Mindössze is a fejedelmileg főtartott jogok? Nemességek, czimereknek,

czimeknek, rendeknek osztása. Vajjon felelős lehet ezért egy miniszter? — Semmi esetre sem; azért nem, mert ezek főtartott fejedelmi jogok. Miért lehet felelős tehát? E kérdést alig tudná megmagyarázni valaki széles e hazában.

De azt is nehéz lenne megmagyarázni, hogy egy alkotmányos minisztertanácsba miképen illik bele egy tényleg nem felelős miniszter.

De vajjon az következik-e ebből, hogy ez az állás eltörölendő? Fajdalom, viszonyaink olyanok, hogy nemcsak hogy nem törölendő el mindaddig, míg a 67-es alap össze nem dől, hanem a legnagyobb gond fordítandó ennek az állásnak kellő betöltésére.

E miniszteri állás teendőit az 1848: III. t.-cz. 13. §-a határozta meg.

E teendők nem illenek most be az 1867-ki szervezet keretébe s ezért zsugorodott össze e miniszteri állás hatásköre.

De ez az összezsugorodás nem zárja ki azt, hogy az ország mostani helyzetében nincs oly miniszteri állás, mely oly fontossággal bírhatna, mint az a csodálatos sui generis állás a király személye körül, ha a magyar kormányok bírnának elég érzékkel arra, hogy ezt belátnák.

A magyar királynak egészen sajátos helyzete van, mert a magyar király osztrák császár is.

Igaz, hogy nem az egykori római szent birodalmi császárok lettek magyar

királyokká, hanem Ferdinánd magyar király lett római császárrá. Már 1526-ik év december 1 én választották meg királynak az ő megvásárolt hivei a pozsonyi gyűlésen, holott császárrá csak 1558-ban, bátyja, V. Károly lemondása után lett. Így tehát harminczkét évig volt magyar király, mielőtt császárrá lett volna.

Ebből azt lehetett volna következtetni, hogy a magyar királyból lett római császár és ennek uralkodóháza első sorban magyar királynak fogja tekinteni magát. De nem így volt ez soha.

Hagyjuk azonban e tárgyat, mert most nem erről akarok írni, és gondoljuk meg, hogy királyunk mint császár az évnek tulnyomó nagy részében a külföldön tartózkodik s alig tölt néhány hetet az országban az egész év lefolyása alatt.

A külföldön folyvást idegenek környezik, a kik sokszor a magyar nemzet ellenségei voltak. S a magyar hazaszeretetet, szabadságszeretetet a korona iránti lojalitással ellentétes fogalomnak tüntették fel mindig az uralkodó előtt.

Nagyon szükséges lenne tehát, hogy király körül legyen egy olyan tanácsadó, ki az uralkodót minden magyar ügyről folyton helyesen értesítse, minden magyarelles áskálódást megghusítson, és folyvást fentartsa a mindennapos érintkezést az ő személyének utján a nemzet és távollevő király közt.

Oly férfiúnak kellene tehát e helyet betölteni, a ki a király bizalmát telje-

Imádság.

Márczius 15. 1900.

Jánosy Zoltántól.

Előimádság.

Felséges Isten, királyok Királya, e nemzeti ünnepnapon, magyar néped ünneplő seregében, mi is leborulunk Királyi széked zsámolyánál a multért hálát adni és könyörögni a jövőért. Méltatlan voltunkat ne nézd, hallgass meg minket az Úr Jézus Krisztusért, a ki hazáját igazán szerette és mert előre látta ennek pusztulását, keserves könnyeket hullatott felette. Amen.

Imádság.

Világ teremtő és igazgató nagy Isten! a kicsiny fűszál, az óriási tölgy, a roppant égi testek és a parányi porszemek, a Te dicsőségednek hordozói. Mindenható szavaddal Te hívtad létre valamennyit s erős kezekben tartod sorsukat. Szavadra hajlik engedelmesen a csillagok forgása és futása mindenható keznek csodaműve, a nappal és az éjjel s az évszakoknak változása. Dicsőít is Téged a föld és a nagy ég. A Te örök dicsőségedet írja tünderkezekkel a napsugár az égre, a hajnal fent a fellegekben Te néked gyújt oltártűzet. És ki volna méltó ily magasztalásra, hogyha

Te nem volnál él tnek Istene? Hiszen Te a világot úgy igazgatód, hogy a sötétség, a tél, a halál megsemmisüljön a világosság, a tavasz, az élet előtt. Dicséret és dicsőség nagy nevednek, mivel hogy élők Istene vagy Te és nem halottaké! Ha egy kihalt világ sirjába tér, helyette mindjárt másik születik. Dicsőség neked, élők Istene!

Te hívtad elő a nemzeteket is, Te viselsz hű gondot a föld lakóira, Te méred ki lakóhelyük határát, Te adsz erőt és napsugárt az égből. A fejlődés nagy útján Te vezérel a tökéletesség örök célja felé e bolygó csillagon az emberiséget. A tudatlanságnak és rabszolgaságnak örök diadalmat nem adsz Te mi rajtunk. Sőt győzelemre juttatod közöttünk a művelődést és a szabadságot. Szerelmes fiad is a végett szállt a földre, hogy örök világosságot gyújtson e sötét világban és ragyogóvá, szabaddá tegye a szívet, elmét, az emberiséget. Mint odafent a tejutnak csillagseregekkel tündöklő szalagja, olyan csodafényes örök nagy fiadnak diadalmenete a történeten át.

Hiába támad ellene a pokol és minden hada, hiába támad a sötétség minden hatalmas ellene. Hiába minden ármauy és erőszak: a rabbilincs, a máglya és bitófa. — Hatalmas lelke, mivel hogy az igazság és szabadság

telke az, minden bilincset összezuz, a máglya lángot tullobogja és a bitófát szent jellé avatja. Oh legyen aldott az ő keresztifája, mely a sötét rabságban sóhajtozó szegény embervilágot megigazítja és megszenteli, nagygyá, nemessé, szabaddá teszi.

A Te fiad örök nagy szellemének köszönhetjük mi magyar néped, is Oh nemzetek Atyja — mind azt, mi ezeréves történetünkben magyság és dicsőség. Ama feledhetetlen Márcziusban az ő szent Lelke zugott le az égből, az lobogott mint örök égi tűz, az harsogott mint fölséges vihar, a Te választott nagy embered, fölként prófétád dörgő villámszavában, a nagy költő-király szabadság dalában — mely talpra állítja a nemzetet. Zugott a dal, és észak orsain csöndben figyelt rá az ősrendeteg. Zugott a dal, és délnek tengerén megoémult a hullám, úgy hallgatott. Aztán föl harsogott az erdő és a tenger, visszhangozá a dörgő hangokat: a szent szabadság legelső dalát. Dicsőség, százszoros dicsőség neked, nagy Isten, e csodás napért, melyen lehullt a gondolat bilincse, a zsarnokság törvénye összerokkadt mint börtön, hogy ha megindul a föld. Dicsőség neked, százszoros dicsőség neked ama fölséges »Nemzeti dal«-ért, mely mint a végítélet harsonája, dörgött keresztül ébredő hazánkon.

sen birja és tehetsége, tekintélye, tudása és vagyoni állapota emellett olyanok, hogy úgy a király körül, mint az idegen s az udvari társadalomban Magyarország érdekeit nyomatékosan előmozdítani képes legyen, s ezt egész lelkével meg is tegye mint magyar hazafi, a kinek minden egyes cselekvése, minden egyes gondolata oda irányuljon, hogy hazáját szolgálja végtelenül nehéz állásban.

Hol van az ilyen férfi? Keressék meg! A kormánynak kötelessége megkeresni és megtalálni, mert nélküle maga az állás haszontalanná válik.

A mostani állapot a királynak jóval több egyenes befolyást biztosít az ország kormányzására, mint a mennyit az alkotmányosság elvei megengednének; ezen elvek szerint alkotmányos uralkodónak uralkodni, de nem kormányozni kellene. Nálunk ellenben a király még a részletes kormányzásban is irányt ad; aggódva lehet látni, miképen futkároznak folyvást a magyar miniszterelnökök Bécsbe.

Ilyen viszonyok közt a király személy körüli miniszternek megmérhetetlen fontossága állása lehetne, ha embert találnának rá.

Ezen igazságoktól eltekintve, érdekes Ugron Gábor eszméje, hogy a király személye körüli miniszternek olyan hatásköre is legyen, mint egy magyar nagykövetnek Ausztriában: nem felel meg a függetlenségi álláspontnak, mert mi önálló külügyet akarunk, tehát önálló külképviseletet, nemcsak Bécsben, de mindenütt. Azonban eltekintve a szigorú függetlenségi elvektől, az eszme határozott haladást jelezne a 67-es téren és Széll Kálmán érvei, melyekkel ellenkezését támogatta, nem voltak sem helyesek, sem szerencsések.

A megkövesedés a 67-es alapon képezi a kormány rendszer alapelvét; a mi annál veszélyesebb, mennél kézzelfoghatóbb az, hogy a 67-es alap inog.

Azonban ezen általános megkövesedés, dacára is lehetne belátni, hogy

mily fontossággal birna az, ha a király személyekörül miniszter olyan lenne, a ki nem a létező kormánysszervezet szűk keretének, hanem a létező kormánysszervezet szűk keretének, hanem a létező helyzet óriási követelményeinek tudna megfelelni.

Kossuth Ferencz.

Debreczen, márczius 20.

Az összeférhetlenségi törvény revíziója tárgyában kiküldött képviselőházi külön bizottság F e s t Lajos elnöklésével tartott tegnap — márcz 20. — ülésében tárgyalás alá vette az érdekeltségi összeférhetlenségre vonatkozó következő két kérdést:

Milyen alapelvek szerint volna szabályozandó az érdek-összeférhetlenség általában? Mily módon volna megoldható a részvenytárságok és pénztézetek igazgatósági tagjainak és alkalmazottjainak összeférhetlensége?

R o h o n y i előadó utalva az érdek-összeférhetlenség megoldásának a nehézségeire, megjegyzi, hogy a kérdést akként oldani meg, hogy mindenkit kielégítsen, alig lesz lehetséges. Szóló leghelyesebbnek tartaná, ha a revízió az eredeti javaslat vétetnék alapul, a melynek kapcsán a mi összeférhetlenségi törvényünk létrejött. Ez alapon a törvénynek az egyeni inkompatibilitásra vonatkozó rendelkezései közé felvetetnek: az állami vagy alapítványi ják bérlői; a kormány és egyesek, vagy a kormány és valamely külállam közti üzlet közvetítője, a mennyiben ezért díjazásban részesül; továbbá az állam által segélyezett vasut vagy vállalat engedélyezése és végül az, a ki állását arra használja fel, hogy magánfelek vagy társulatok érdekeiben a kormánynál pénzért vagy anyagi előnyökért közbenjár, címeket, rendjeleket vagy kitüntetések közvetít. Ezekre kimondandó volna, hogy azon országgyűlés tartamára újból meg se választhatók. A társulati inkompatibilitásra vonatkozólag megtartandónak véli szóló világosabb szövegezéssel a fennálló törvény rendelkezéseit, kiterjesztve az összeférhetlenséget a társulatok alkalmazottjaira is és kiterjesztve az összeférhetlenséget oly ipari és közlekedési vállalatok elnökeire, igazgatóira és alkalmazottjaira is, a melyek évi állami segélyben illetőleg szubvenzióban részesülnek, vagy állami kezelés alá vétettek.

O l a y Lajos azonban azon nézetben

van, hogy az összeférhetlenségi bizottság igen sok esetben a főnálló törvény értelmét kicsavarta. Ha oly törvényt akarunk hozni, a mely elejét vegye jövőre ily visszaéléseknek, az összes eddigi összeférhetlenségi bizottsági ítéleteket is össze kell gyűjteni s figyelembe venni és a törvényt oly világossá kell tenni, hogy ily félremagyarázások többé ne fordulhassanak elő.

Az egyeni inkompatibilitást kiterjesztendőnek tartja azon magyar honpolgárokra is, a kik fegyelmi tekintetben külföldi polgári, egyházi, kereskedelmi személyeknek vagy testületeknek vannak alávetve, illetőleg azoktól utasítást fogadnak el.

E l n ö k: Ez az indítvány nem tartozik az érdek inkompatibilitás körébe s nem itt, hanem a maga helyén lesz tárgyalandó.

K a b o s Ferencz tárgyalási alapul elfogadja a fennálló törvényt és az előadó javaslatait. Megjegyzi egyébként, hogy nem tartaná helyesnek az inkompatibilitás kiterjesztését minden ipari vállalkozóra és minden üzleti társaságnál való közreműködésre. Megfontolandónak tartja azt is, vajjon a pénztézetek alkalmazottjaira általában, tekintet nélkül arra, hogy az intézetek allanok-e szerződéses viszonyban a kormánnyal vagy sem, kimondandó-e az összeférhetlenség. Oly indítványa szó ó nézete szerint a katolikus lelkészek kizárását czelozza. Ha a lelkészek kizártnának ez minden felekezet lelkészére ki lenne terjesztendő. (Talan csak úgy, ha volna köztük olyan, melynek lelkészei külföldi tekintély iránti feltétlen engedelmességre kötelezettek. Szerk.) Szóló nézete szerint azonban ily rendszabály a mi viszonyaink közt nem lenne indokolt.

M a n d e l Pal hozzájárul általánoságban az előadó javaslataihoz; tisztába kell azonban nézete szerint hozni azt is, hogy a kongrua törvény szerint állami segélyben részesülő lelkészek lehetnek-e képviselők vagy sem?

S z é l l Kálmán miniszterelnök a tárgyalás megkönnyítése céljából azt az eljárást javasolja, hogy a felvetett indítványok pontonként vétessenek tárgyalás alá.

A bizottság hozzájárul a min. elnök javaslatahoz és egyenként veszi tárgyalás alá a fölmerült indítványokat. Általános helyesséssel találkozott az, hogy az inkompatibilitás az állami jávak bérlőire is kiterjesztessék. Az állami szerződési viszonyban álló vállalkozót illető pontnál

G y ö r y Elek szükségesnek tartja a humanitárius és egyéb hasonló célu vállalatokra nézve kivételek statuálását.

Tudjuk mi azt, oh királyok Királya, hogy ama lelkes magyar ifjuság, mely a sajto szabadságát kivívta, kormányrendeletet rombolt össze bátran, rendeletet, a melyet a király is helyben hagyott.

Tudjuk, hogy a felsőbbség ellen támadott amaz örökemlékü Márcziusban hazánk fővárosának polgársága s emléküket mi mégis ünnepeljük, itt ünnepeljük a Te hajlékodban.

De ugy-e Istenünk, nem vétkezünk mi ezzel? Sőt inkább olyat mivelünk, a mi előtéd is kedvét talál. A felsőbbséget és akaratát tisztelni tartozunk, míg Tegeidet szolgál. De, hogyha meg tiporja hivatását, a szabadságot megakarja ölni s az igazságot durva kezzel fojtogatja, nem a te szolgád többé igaz Isten, hanem az ember-gyilkos ördögé, s nem érdemel tőlünk tiszteletet. Az ily esetre mondja szent igéd, hogy inkább Neked tartozunk engedni, mint az embereknek. És maga szent fiad, midőn a tempom csarnok ba pénzváltókat s galambkufarokat helyzetetett a jeruzsálemi tanács: áldott, szentjobb kezébe, a melylyel anny: jót mívelt, korbácsot ragadott és megtisztíta a Te házatad.

Ezt, ezt mívelte amaz ifjuság is, a mely nemes szívének szent hevében a tátongó ágyutörökkel, mint fiad a kínos keresztállal, merészen, bátrán szembe nézett s úgy törté szét sajtonk bilincseit. Nem vétkezünk

ugy-e Atyánk, nem vétkezünk, ha őket ünnepejük.

De mégis vétkezünk és jaj, a véték itt van mi magunkban. Mert szajjal ünnepejük őket és tőlük a szívünk távol vagy. Ők a szabadságot kivívtak, mi megtagaduk és eladjuk azt. A drága kincset, melyet ők a zsarnokság és a halál kezéből csikariak, nem becsüljük eltekozoljuk vétkező kezekkel, a zsarnokságnak újra visszaadjuk egy nyomorult rabzolgaéletért. Mi nem tudnánk meghalni a hazaért, mert szeretünk élni, mint rabok.

Az ön feláldozás idegen szó nekünk, mert magunkon kívül senkit sem szeretünk. Nem örizzük féltő gonddal szent hazánknak becsületet, míve bálványaink a tisztességtelen tisztességek. Uram! szégyen bevallani, de jól tudod, hogy van: e veszni tért boldogtalan magyar népnek aig van egyéb lelki birtoka, mint a kibérelt lelkiismeret. Oh siralmas koldusbirtok, a pokol kapuja! Törvénybilincse nem szorítja most a gondolat szabadságot, de a haszonlesés eladja szolgálásra, eladja, mint Judás szent fiadat.

Imé: Atyánk, a bűnbánat porába hullunk szárnyunk szegetten az emlékezet dicső magaslátaról. Ama nagy márcziusnak ragyogása mellett csak annál ső étebb és nyomorultabb a jelen. Bizony mi nem vagyunk méltók még arra sem, hogy a hőök domboruló sirján leborulva áldó imádságba foglaljuk szent nevei

ket. Mig ajakunk áldja, méltatlan életünk megátkozza őket.

Nagy Istea! irgalomnak Isteoe! van-e még számunkra kegyelem az égben? Van-e még jövendő, boldogabb jövendő a magyar nemzetnek? Megörödött szívvel fohászodunk Hozzád: légy irgalmas hozzánk, szabadíts meg e siralmas mélységből! A dicsó multak emlékeztének tisztító tűzével tisztítsd meg a mi szívünket, hogy méltók lehessünk azokhoz, a kiket áldva emlegetünk, míg ünnepet ülvé hátat adunk Neked a győzelmet ülő szabadság napjáért. Emelj ki a gyáva önzés, a rut haszonlesés alacsonyágából, helyez át bennünket a hősi önfeláldozás napfénytől ragyogó magas kösziklájára. Oh adj szívünknek szárnyakat a szent lelkesedésben, hogy felrepüljünk a nap szomszédságába, fel az igazi hazaszeretet ündöklő világába. Mondjad nekünk fiadnak lelke által, hogy a Te szolgálatod a szabadság és hogy a meggyőződés, az igazság drágább, mint a világnak minden hatalma, kincse, dicsősége. Mondjad, hogy a ki elvet, igazságát piacra hordja, — és eladja ott — az ellensége a hazának, mert a haza boldog csak úgy lehet, ha szabad és nagy, már pedig nagygyá és szabaddá csak az igazság, a tiszta erkölcs és a becsület teszi a hazát. Honát megsirató, hazáját szerető szent fiad lelkével szenteld meg szívünket, hogy a becsület szentnyes piaczn hazáruólók többé ne legyünk. Drága

Gyurkovics hangsúlyozza e pont gondos meglátolásának szükségét, nehogy egész társadalmi rétegek teljesen kizárassanak a parlamentből.

Kristóffy e kérdés szabályozásánál a kormányval való állandó és tartós üzleti viszonyra és szerződésre fekteti a főszűrt, amely esetekben az állammal való viszony nem alapul állandó és tartós összeköttetésen, hanem a melyekben az adás-vevés egyes izolált eseteiről van szó, azokra nem is terjesztetik ki az inkompatibilitás.

Fischer Sándor teljesen osztja előtte szóló felfogását.

Lehócký szerint azokra is kiterjesztendő a törvény, a kik nemcsak a kormányval, hanem valamely hatósággal állandó és tartós üzleti viszonyban.

Kabos F. ragaszkodik azon álláspontjához, hogy a kormányval szerződési viszonyban álló vállalkozók egyáltalán ne legyenek képviselők.

Fest L. elnök a kérdés eldöntésénél arra véli a súlyt fektetendőnek, hogy ki tekintendő vállalkozónak és ki szállítónak.

Kristóffy kivételt tart teendőnek azon vállalkozókra nézve, a melyeket a törvény állapít meg illetőleg részesít kedvezményben.

Gullner kimondandónak véli azt is, hogy az esetről esetre, nyilvános árverésen kiadott vállalkozás nem állapít meg inkompatibilitást.

Elnök figyelmeztet arra, hogy a törvény szerint általános szabály az, hogy minden állami szállításnak nyilvános árverésen kell kiadatnia.

Ezek után a tárgyalás folytatása csütörtök d. u. 5 órára tüzetett ki az ülés véget ért.

A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága A páthy Péter elnöke alatt tartott tegnapi ülésében az Olay Lajos képviselő, Solyomossy Márton budapesti, Kanász és Pasnovszky szentesi lakosok által Ugron Gáborra vonatkozólag tett összeférhetetlenségi bejelentésekkel foglalkozott.

Olay Lajos bejelentő képviselő

Solyomossy Márton az összeférhetetlenségi eset magán bejelentőjének hozzászóása

Ugron Gábor nyilatkozata

Ratkay László

Andrássy Tivadar gróf biz. tagok kérdéstelepei

Rudnyánszky Bela előadó és

Ratkay László biz. tagnak a német nyelvű okmányoknak a hiteles magyar fordítások

átadások beszerzése iránti kívánalmuk kijelentése után a bizottság tanácskozással vonult vissza és hosszabb tanácskozás után a következő határozatot hozta:

Beszerzendők a kérvények, melyeken a zabszállítási üzlet alapul?

Beszerzendők a kimutatások arról, hogy Ugron Gábor mennyi terményt és takarmányt szállított?

Bekérendő az eredeti szerződések hiteles magyar fordításban. Felvilágosítás kérendő arról, hogy a közös hadügyminiszterium szokott-e eltérni a nyilvános arlejtés kívánalmától és ha igen, mily esetekben és minő indokokból?

Felvilágosítás teendő arról, vajon saját természetét Ugronnak szállítani és sajátjaként jelölte-e meg a szállított zabot vagy nem?

Beszerzendő a delegáció azon határozata, mely a hadsereg részére közvetlen a termelőktől rendeli a takarmány és termény beszerzését?

Beszerzendő a Lukács Antal elnöke alatt 1899-ben tartott delegációs albizottság előtt tett bizalmi nyilatkozata Ugron Gábornak?

Beszerzendő a magyar államvasutaktól az Ugron Gáborral kötött szerződés a talpfák szállítása tárgyában?

Beszerzendők a kereskedelmi miniszteriumtól a pokróczgyár felállítására adott előlegre és segélyre vonatkozó ügyiratok?

Mindezen iratok és adatok a miniszterelnök útján szerzendők be. Egyszermind felkérendő a miniszterelnök arra is, hogy a szóban forgó okmányokat hitelesített magyar fordításban közölje a bizottsággal.

Ugron Gábornak a bizottság nyílt ülésén felolvasott nyilatkozata sokszorosítva a bizottság tagjainak megküldendő.

Mindezen iratok és felvilágosítások beérkezése után az elnök azonnal ülésre fogja összehívni a bizottságot.

E határozatok kihirdetésével az ülés véget ért.

Az új választásokat illetőleg a legutóbbi időben különféle kombinációk merültek fel, a melyek azonban mind megegyeztek abban, hogy az új általános választások még ez év folyamán meg lesznek. A dolgról legutóbb bizalmas körben egyik legilletékesebb politikai faktorunk is nyilatkozott s azt mondta, hogy új választás elrendelése a mostani országgyűlés mandátumának lejártáig ki van zárva. Ez a nyilatkozat tegnap a képviselőház folyosóján is szóba került s minden pártan örömdetes megnyugvást keltett.

A képviselőház ülése.

Tegnap — Márc. 20. Perczel D. elnökölt, aki a jkv hitelesítése után egy szokatlan esetet — az országgyűlésnek egy marostordamegyei román paraszt általi megsértését és ez ügyvel kapcsolatban a kolozsvári kir. ügyészség azon felterjesztését jelentette be, melyben a képviselőháztól felhatalmazást kér, hogy megindíthassa az eljárást a sértő ellen.

A felterjesztést az igazságügyi bizottsághoz tették át.

Ezután áttértek a napirenden levő földm. tárca költségvetése részletes tárgyalásának folytatására, melyben

Széchenyi Aladár gf. a lótenyésztésről,

Sámuel Lázár a gazdasági szakoktatásnál egy Szilágymegyében felállítandó földmives iskoláról,

Andrássy S. gf. a havasi gazdaság tételénél a kivándorlás megszüntetéséről,

Bessenyei F. öntöző csatornák létesítéséről,

Tiszta István gróf a Szamos szabályozásáról,

Barta Ödön a mezőgazdaság különböző ágainál, a szőlők rekonstrukciójáról,

Zeyk Gábor az állami fürdők és kincstári birtokok tételénél a fürdők fejlesztéséről szolt.

Daniel G. az elnöki székbe ülve, miután Darányi mindegyiknek felszólalására megnyugtató választ adott s a Ház a tételeket elfogadván, a földm. tárca költségvetését befejeztetett, Darányi I. minden oldalról eltetése közt.

Öt perc szünet után az elnöki szék ismét Perczel foglalta el s megkezdtek a választások közt. min. tárca költségvetésének általános tárgyalását.

A betegség miatt távolevő Wassics minisztert Zsilinszky Mihály államtitkár helyettesítette.

Az előadó Gf. Teleky Sándor.

Lehoczky Antal szolt a tárgyhoz első szonokképpen. Az állam tekintélyét a kulturális áldozatok inkább neveik benn es künn, hogy sem egyéb.

Az iskolák terjesztik a nemzeti eszmét ilyeneket kell alapítani a nemzetiségi vidékeken, szerepet juttatva bennök a községeknek és hitefelekezeteknek is. A költségvetést az általános helye-lés-el fogadott szűz beszéde végén elfogadta.

Boda Vilmos a függetlenségi párt álláspontját jelezvén, szintén elfogadta a költségvetést.

Komjáthy B. a magyar faj szégyére mutatva, kárhoztatja a kormány nemzetiségi politikájában mutatkozó gyengeségét, így az egész közoktatási politikát is a költségvetést nem is fogadta el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Még Polónyi és Szócs Pál szólaltak fel személyes kérdésben.

Azután Barta Ö. azon kifogását, hogy a képviselők nem képesek egy napon két tárczának is tanulmányozására, méltatván, a mai ülés napi rendjére csupán a közoktatás tárca költségvetésének folytatóság tárgyalását tüzte ki, az ülést 3 órakor berekesztette.

KÜLFÖLD.

Az osztrák urakháza ülése. Az urakháza tegnap — márc. 20. — ülést tartott és több törvényjavaslatot fogadott el, köztük a Bécs város 30 millió köcsön illetékmentességéről szolt törvényt és az inségjavaslatokat. A munkás-statisztikáról szolt törvényjavaslatot külön bizottsághoz utasították, a melyet a legközelebbi ülésen fognak megváasztani. — Azután berekesztették az ülést. A legközelebbi ülés idejét irásban fogják közölni a ház tagjaival.

A szerb elitáltak. Az elitált szerb radikálisoknak annyiszor hirdették s annyiszor várt megkegyelmezése, melyet e hó 6-ára, a szerb királyság alakulásának évfordulójára ujult reménységgel vártak, ismét elmarad. E miatt a szerb nép körében nagy az elkeseredés s bár némelyek szeltében hirdetik, hogy a megkegyelmezés április 8-án, a szerb-török háboru kitörésének évfordulóján fog megtörténni, ebben a szerb nép most már semmikép sem bízik s meg van győződve róla, hogy az elitált radikálisok sorsa immár meg van pecsételve.

A háboru.

A harc szinterén a véres csatározások szünetelnek, mert az angol fővezért lefoglalja Bloemfonteinnek a háboru további folytatása bázisai berendezése, a hova e végett minden kelléket, ugy hadi, mint élelmezési szerekben összpontosítani akar. Mig ez megtörténi addig a burok is időt nyerhetnek védelmi vonaluk megerősítésére, amihez a szabadság és függetlenségért elő haló nemzet egész kitarásával hozza is láttak.

Es ebből a további harcok erőfeszítései és véráldozatának nagyságára következtetni lehet.

New-York, márc. 20.

A Herald-nak jelentik Pretóriából: Krüger elnök február 10-en így nyilatkozott egy újságíró előtt: Minthogy a burokat a háborura kényserítették, vagy győznek, vagy meghalnak. Nem várok srgtséget más nemzetek-

vérea váltott bennünket szabadokká Jézusod, ne hadd azért, hogy emberek szolgálva legyünk.

Oh Isten, a szabadság és igazság szent lelkevel teremtsd ujja ezt a nemzetet. Ha ezer évig oltalmaztál, ne hagyj elveszni most siralmasan. Dicsőítsd meg a mi bűneinkben a Te bűn mészlő szentségedet. Mosogass meg bennünket és tisztak leszünk. Erősíts meg bennünket és megállunk rendületlenül. Igazság tiszta erkölcs és szabadság uralkodjék mindenkinek szívében. Tisztelje az örök jogot, az emberi és poigári szabadságot mindenki a magyar hazában: a kiraly ugy, — mint az alattvaló.

Az egész világon zuzd össze a zsarnokság bilincseit és kardjait és koszoruzd meg a szabadság bajnokait, hogy eljöhessen ama Te országod, amelyben többé nem üres szó az egyenlőség, testvériség, szabadság.

Amen!

Utóimádság.

Add meg nekünk, oh könyörgést meghallgató édes Atyánk, add meg nekünk szent fiad-rt, a mit kértünk! Isteni tiszteletünket tedd ránk nézve idvességessé. Megiszult kebel el és igazi hazaszeretettel hadd távozzunk szent házadból. Tegyed huzókat általunk és bennünk szabaddá minden szolgaságtól, első sorban a bűn bilincsetől.

Amen!

től, de örülök az irántunk tanusított rokonszevnek s barátságának. Transzval mindenkor kész békét kötni, de nem akar több egyezményt. Csak a bur államok függetlenségének föltétlen biztosítása vezethet békére. Nem akarunk nagyobb területet. Meg vagyunk elégedve, ha békeben élhetünk. Transzval a békékötésnél azt a feltételt fogja szabni, hogy a burokkal együtt harczoló natáli és fokföldi afrikandereket hadviselő feleknek ismerjék el és vagyonukat ne bántsák. Mikor a kormány arról értesült, hogy Fokvárosban néhány afrikandert hazaárulás vádjára miatt elítéltek, azt táviratozta Salisbury lordnak, hogy ha a fogoly afrikanderekkel nem bánnak hadi foglyokként, a brit foglyokon fogja ezt megtorolni.

Salisbury azt válaszolta, hogy ha csak egy brit fogolyt is megsértünk, engem tesznek személyesen felelőssé. Ugy látszik, Salisbury ezt úgy gondolta, hogy az angolok engem fel fognak akasztani. Ilyen megvetni való fenyegetések nem riasztanak el engem közelesem teljesítéséül. Transzval ma azt válaszolta Salisburynek, hogy kormányunk megveti az ő fenyegetéseit. A mit a dél-afrikai hollandusok összeesküvéséről híreszteltek, az igaz. Oranje szabadállam szerződésileg kötelezve van arra, hogy bennünket támogatson. A burok Isten kezében vannak és Isten nem hagyja őket elpusztulni. Haderőnk 40,000 emberből áll, de Isten segítségével még győzhetünk. Jelszavunk: Szabadság, vagy halál. Én megvédtem Transzvalban az angolok tulajdonát és ezt ezentúl is megteszem. Érzelmek szerint Amerikának velünk kell tartania ebben a küzdelemben.

Táviratok.

A köszönbányászok sztrájkja.

Aussig, márcz. 20. Az aussigi sztrájk befejezettnek tekinthető. Valamennyi bányában csaknem teljes számmal dolgoznak. A tüntetések miatt 25 ember ellen tettek bünvádi följelentést.

Dux, márcz. 20. Tizenhat aknában teljes munkaerővel, a többiben a munkások két harmad részével dolgoznak. Ossegben két sztrájkvezért megfenyegették a sztrájk eredménytelen befejezése miatt, úgy hogy menekülniök kellett. A Walpurgis-akna munkásai tegnap kérészakkoltak a 8 órai munkaidőt azaz, hogy korábban hagyták el a bányát. Holnap ezeket a munkásokat nem ereszti több munkára. A legutóbbi tüntetések miatt 8 embert letartóztattak.

Pilsen, márcz. 20. Valamennyi aknában néhány kisebb csoport kivételével az összes munkások munkába állottak, de utóbb ezek a csoportok is jelentkeztek munkára.

Teplitz Schönan, márc. 20. Az aussigkomáromi barna szenmedencében a bányamunkások sztrájkja megszűnt azzal, hogy a munkások föltétlenül munkába állottak. — A 107 nagyobb akna majdnem mind teljes üzemben van. A dolgozó munkások száma ma több mint negyötöd része az eredeti munkaerőnek. A bányák némely részében most még nem lehet dolgozni. Ma a bányák teljesen munkálhatók lesznek, valószínűleg foglalkozást talál a többi munkás is.

Közigazdaság.

Berlin, márcz. 20. Amerika bányádtábrányzata annyira befolyásolta itt a hangulatot, hogy buza $\frac{3}{4}$, rozs $\frac{1}{2}$, márkát veszített árából. Zab bányádt. Az idő boros.

H I R E K.

Kossuth.

A rideg éjnek barna homályát
Im a derengés kergeti szét.
Köd tova lebben. Fölkel a hajnal,
S egy letiprott nép nyitja szemét.
Ebred a nemzet, szive fölérz,
Vére megindul hült kebeéhez.

És a kelő nap hinti sugárát,
Századok álmát űzi tovább,
»Talpra magyar« zeng vőgy s hegyen által
Tőri szíánkká börtön kapuját
Messze kihallik az »üzenetje«
Keinek az ezrek s kész »regimentje.«

Mert az a nap, mely küldte a hajnalt,
Az te valál csak szent öregünk.
Tenyed örök, aki nemzeded utját,
Mint az apostol, megmutatád.
Tested enyészhet, lelked az itt van,
Mig magyar érez, s szive ha dobban.

Épül e honban népek adóján
»Örök imádás« temploma már.
Tán neked épül s érc alakodnak?
Nemzeti hála csarnoka tán?
Nem! Te neked csak kis zugot adnak!
Te haza-járó lelke e honnak!

Törpe e kor most, mely a te lényed
Mégközelítői gyáva, kicsiny.
Hideg a sziv, már nincs ideálja,
Mely dobogását készletti lazba,
Mely kebelét igazért kidagásztá
Mely felemelő s tette kihivná!

Jövel idő hát s hordjuk a téglát,
Mind, ki magyarnak érzi magát.
Haza szívében Pantheon álljon,
Ottan a Gellert-szikla hegyormon!
Hova kijárt lesz mindig az ut
S álljon örökkön benne »Kossuth.«

Orbán Barna.

* A vármegye rendkívüli közgyűlése.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának ma délelőtt rendkívüli közgyűlése volt. Öt pont volt kitűzve a tárgysorozatra, de le is tárgyalták háromnegyed óra alatt. A gyűlésen, mely népesnek egyáltalán nem volt mondható gróf Dégenfeld József főispán nyitotta meg. Első tárgy volt a vármegyei tisztviselők részére engedélyezett 7922 korona pótljavadalmazas felosztási tervezetének tárgyalása volt. A gyűlés elfogadta azt a felosztást, a melyet a tisztviselői értekezlet proponált. H-Vámospercs község előljárásgának kérelme a tagosítás alatt álló nagyfűlői pusztán levő erdejének letarolása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat jóváhagyása iránt teljesítve lett. A nádudvari járás főszolgabírójának felterjesztésére Nádudvar község képviselőtestületének a Hortobágy-Berettyó vidéki belvizeket szabályozó társulat és Lukács Dezső nádudvari birtokostól közdülő ut céljaira vásárolt terület átvételére s a szerződés megkötésére vonatkozó határozatát a gyűlés megerősíti, illetve jóvá hagyja. Ez volt a tárgysorozat utolsó pontja, úgy, hogy a gyűlés már tíz óra előtt véget ért.

* Az eljáró urak figyelmébe.

A függetlenségi párt elnöksége ez uton hívja fel az eljáró urakat, hogy holnap este hat órára a függetlenségi kör helyiségében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

* **Meghívó** a debreczeni ev. ref. főgymnasiumi önképző körnek a főiskolai énekkar közreműködésével 1900 évi márczius hó 25 én, a kollegium disztermében tartandó irodalmi ünnepélyre. Az ünnepély kezdete délelőtt 10 órakor. E meghívó belépőjegyül is szolgál.

Műsor :

I

1. Bergmann : »Ébresztő.« Előadja a főiskolai Énekkar.
2. Megnyitó beszéd. Tartja Dr. Gulyás István felügyelő tanár ur.
3. Értekezés. Irta és felolvassa Zalai Béla önk. elnök.
4. Komoly szavalt. Tartja Madai Gyula.
5. Viotti : »Concert euettek.« Hegedűn előadják Z. Kiss Jenő és Bay József.
6. Elbeszélés. Irta és felolvassa Buzás Antal.

II.

7 Szentirmáy : Magyar népdalok. Előadja a főiskolai Énekkar.

8 Komoly szavalt. Tartja Cacsál János.
9 Hubai : »Magyar ahránt. Bloch : Abschied. Hegedűn előadja Hajdu Miklós, zangoran kiseri Hajdu Lajos.

10. Vers-k az önképzőkör tagjaitól Felolvassa a titkár.

11 Vig szavalt.

12 Rákóczi induló. Negy kézre alkalmazta Poór Vilmos Előadják Varga Lajos és Szeőke Barna.

* Hány választó van Debreczenben?

A központi választmány által kiküldött összeíró küldöttség holnapra bevégezi munkáját. Az eredmény szerint Debreczen választó polgárainak száma felül van az 5 ezeren. A Varga-utcza kerületben van 800-on felül, a Péterfia-utcza kerületben 895, a Piaczon 1200, Csapó-utczán 744, a Hatvan-utcza kerületben 700 és a Kossuth-utcza kerületben 800-on felül.

* A Kossuth ünnepély elhalasztása.

A főiskolai M. I. T. elnöksége tudatja a közönséggel, hogy a jelzett Kossuth gyászünnepély a temetés napján tartatik meg. A meghívókat az ünnepély előtt pár nappal küldik szét.

* Ev. ref. egyháztagok figyelmébe.

Az ev. ref. egyház presbiteriuma tudomására juttatja az ev. ref. egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalpi illeték a folyó évre ki van vetve s az adókiivetési munkát az egyházi számvevő hivatalában van közszemlére kitéve, bol az a hivatalos órák alatt ez évi ápril hó 1 napjától 8-ik napjának dél után 5 óráig bármikor megtekinthető. Ennek az adókiivetési munkálatnak megtekintésére tehát azzal hívja fel az ev. ref. egyház tagjait, hogy a ki az adókiivetést helytelennek találja vagy bármilyen okból helyesítésre, vagy elengedésre vél jogot formálni : ez iránt az egyházi törvény 251 §-a értelmében a fentebb jelzett idő alatt az egyházi számvevőnél egyháztér 17 sz. - a hivatalos órák alatt akár szóval, akár írásban megteheti felszólalását, mert későbbi felszólalásana hely nem adathatik, Debreczen 1900 évi márczius hó 11-én tartott presbyteri gyűlésből. Az egyháztanács.

* **Meghívás.** Az 1873. évi XX. t. c. végrehajtása iránt kiadott miniszteri utasítás 6 §-a értelmében tisztelettel felkeretnek a ló avató bizgitsági tag urak, hogy a folyó évi Márczius hó 29-től bezérólag April hó 7-ik napjáig mindenkor reggel 8—12 óráig, és d. u. 2—6 óráig a város istállója udvarán megtartandó loosztályozásnál résztvevés céljából megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1900 mártz 20. A városi tanács.

* **A katonai törvényszéki fogház ügyében** tegnap d. u. határozott a jog és pénzügyi bizottság. Határozata értelmében javasolja a városi tanácsnak, hogy 80.000 forint költséggel építtesse fel a katonai törvényszéket, de csak úgy, ha a katonaság bérlet fejében a bekerülési ár 6 százalékát megfizeti.

* **Óvoda megnyitás.** A Nagymester-u. óvodát néhány hét előtt a gyermekek közt fellépett kanyaró miatt bezárták. Dr. Sarvay Gyula városi t. főorvos most jeleotést terjesztett a polgarmesteri hivatal elé, hogy a kanyaró megszűnt s a polgarmesteri hivatal elrendelte az óvoda ismételt megnyitását.

* **Uj doktor.** Borzsovay Jenő, Borzsovay József 1848—9-es honvédőrnagy fia a Kolozsvari egyetemen a napokban tette le az utolsó szigorlatot kiváló eredménnyel. Vizsgája után a kolozsvari egyetemen doktorrá avatták.

* **Rabló az esküdtsek előtt.** A második esküdtzéki tárgyalást a debreczeni kir. törvényszék holnap csütörtök reggel tartja meg. Targya as alá kerül Kis Gábor bősörményi földműves rablási bűnügye. Kis Gábor

a múlt év őszén Varga Ferencz társával mulatott a bősörményi határ egyik csárdájában. A multság késő éjjelig húzódott el, a mikor is a két legény hazafelé indul. Kis Gábor az uton társát egy doronggal leütötte és az elalélt legénytől a nála levő pénzt elrabolta. Kis Gábort másnap elfogták és azóta az ügyészség fozházában ül, mint vizsgalati fogoly. — Kis Gábort a holnapi esküdszaki tárgyaláson dr. Nyiri Jenő ügyvéd fogja védeni.

*** Megrendszabályozott szobaczciznokok.** Több panasz érkezett ma a rendőrség bűnügyi osztályához, hogy [irtózatol] egynehány szobaczcizka a reggeli tisztogatás alkalmával az ablak alatt sétálók fejére rázta a törölő ruhát. Hát bizony nagy vétek ez, iszonyu nagy. A bűnügyi osztály elé kerültek szegény szobaczcizkák, talán meg is büntetnek majd, pedig hát nektek is kell csak alkalmat keresni, hogy gazdasszonyok ár-gus szeméi daczára kitekintgethesetek az ablakon. Szegény szobaczcizkák!

*** Egy biciklis balesete.** Könnyen végzetessé válható baleset történt ma az emlékkert előtt. Egy ismert fiatal ember nagy sebességgel hajtattott biciklijén a Péterfia felé, de az emlékkert előtt a gép első kereke elcsuszott a kis vasut sínjén s a biciklis nagy erővel zuhant le a földre. Kisebb zuzódásokon kívül nem történt nagyobb baja, de a szegény bicikli olyan nyolczas alakra görbült, hogy hordárral kellett elczipeltetni a baleset színhelyéről.

*** Színész, mint esküdt.** Az új bűnvádi perrendtartás értelmében Horváth Zoltán a nemzeti színház tagját is kirendelték esküdtnek. Ennek folytán Horváth Zoltán e hónap 20-ától a jövő hónap 4-éig arra van kötelezve, hogy minden reggel 9 órakor ott kell lennie az Alkotmány-utcai törvénykezési palotában. Amde a Nemzeti Színház igazgatósága által megállapított műsor szerint Horváth Zoltánnak esténként játszania kell. Ha kisorsolják esküdtnek, megeshetik vele, hogy másnap is ott kell lennie a törvényszéknél, hogy legszebb polgári jogát gyakorolhassa, ha pedig felmentik a bíraskodás alól, úgy kar-baveszett az egész délelőttje. Miután a délelőtti időben a Nemzeti Színháznál próbák folynak, a melyekről, ha Horváth Zoltán elmaradt, ismétlődés esetén a színhazi bíróság felhavi gázsijának elvesztésére ítélni, ha p. o. a törvényszéknél nem jelenik meg, úgy 200 frtig terjedhető pénzbüntéssel sújthatja az elnök. A Nemzeti Színház igazgatója, gróf Festetics Andor, a Nemzeti Színház jogtanácsosa utján arra kérte a budapesti törvényszéket, hogy Horváth Zoltánt mentse fel kötelezettsége alól, a törvényszék azonban a kérelmet elutasította. Horváth Zoltán így abba a dilemmába kerül, hogy azon esetre, ha a törvényszék kisorsolja őt esküdtbírónek; akkor a színhazi törvényszék fogja mint vádlottat elítélni.

*** Halálos párbaj.** Gráci tudóstónk táviratozza, hogy a város kebelében ma reggel pisztoly párbajt vívott két diák: Fuchs jogász és Steinitzer orvosnövendék. Huszonöt lépésnyire állottak egymástól és Steinitzer homlokán találta Fuchsot a ki szörnyet halt.

*** Vizbefuladt.** E hó 18-án reggel 24 gergeni vásáros iparkodott a kalocsai vásárhoz. A nagy, dühöngő szélvész daczára egy

dereglyében indultak el, a mint a tennső oldalra érkeztek, a hullámok a dereglyét felborították és mindnyájan a vízbe estek. A bátyai molnároknak sikerült életök koczkaztatásával őt embert kimenteni élve, a többi a vízbe fult.

*** Rablótámadás.** Tegnap éjjel 11 óra tájban vakmerő rablótámadás történt a szoboszlai országon. Bagdi József helybeli lakos a tanyáról hazafelé tartott s amiut a szoboszlói és vasuti átjárónál volt, egyszerre három ismeretlen ember hátulról megtámadta kedő Bagdit befogta, míg a harmadik hozzáfogott zsebének kifosztásához. Bagdinál a rablok 55 frt 70 krt. találtak, s azután eleresztették. A rablok ujjokat Szoboszló felé vették.

*** Vandalizmus.** Hihetetlen gaztettet követtek el a napokban ismeretlen tettesek Pécelén. A gróf Ráday-család sirboltját feltörték, szentségtelen kezekkel felszakították a koporsókat széthányták a porladozó csontokat. A szétrombolt koporsók közt van a tudós Ráday Gedeonnak és nejének, Fáy Zsuzsánának koporsója is. A csendőrség a legnagyobb erélyességgel nyomozza a hiénákat.

*** Postarabló kereskedőség.** Sajó-Szt. Péteren postarablás s rablógyilkossági kísérlet gyanuja alatt fogta el a csendőrség Lakatos Árpád kereskedőségét. A csendőrség már régen, még a múlt év november óta keresi Lakatos Árpád kereskedőségét, mert azt hiszik, hogy ő követte el a vakmerő postarablást Nagy-Idán. Még a múlt év november 16-án történt, hogy a nagy-ida postahivatalnál rablógyilkossági kísérletet akartak elkövetni Gruberné Farkas Paula postamesternő ellen. Este ugy hat óra tájban a postamesternő egyedül volt a hivatalban, egy elzüllött alak, a ki ruházatáról ítélve, az uriosztályhoz tartozhatott, berontott a szobába és pénzt követelve fojtogatni kezdte a halálraremült Grubernét. A megjedt postamesternő nem vesztette el lélekjelét, hanem kirántotta magát a rabló kezei közül és segítségért kezdett kiabálni. A rabló ekkor valami súlyos vasdarabbal halántékon és fejbe verte Gruberné-Farkas Paulát, aztán elmeuekült. A zajra előrohanó emberek, házbeliék, és szomszédok üldözöbe vették ugyan a merénylőt, de az elmenekült. A csendőrség nyomban meindította a nyomozást és a személy leírás után azt hiszik, hogy Lakatos Árpád helynelküli kereskedőségét a tettes, a kit ugyancsak kerestek, de csak tegnap foghatták el Sajó-Szent-Péteren. Lakatos Árpád konokul tagad, de a csendőrség azt hiszi, hogy egyedül ő lehetett a merénylő mert alibijét sem tudta igazolni. Erősen megvasalva szállították az ügyészség börtönébe.

*** A veres-sipkások eredete.** A szabadságharcnak a veres-sipkások voltak a legbátrabb katonái. A hol ők megjelentek onnan egyszeribe megszáadt az osztrák, mert tudta hogy a veres-sapka nem retirál; jelszava: győzelem vagy halál. Sokféle adat van a veres-sapka eredetéről nézve és ezek közt nem érdektelen T. K. 48-as honvédfőhadnagy magyarázata, a ki egy dunántúli lapban a következőket írja:

1848-ban Borsodmegye tisztujtása alkalmával a népszerű alispán választói veres tollal tüntettek. A fiatalság veres sapkát viselt és a választás után az ifjuság így jelentkezett Miskolczon a sorozóbizottság előtt így vonult be Kassára a kiegészítő hadtestparancsnoksághoz, a hol Gömör- és Zemplén megye ifjuságával egészítették ki.

A zászlóaljnal kezdetben a parancsnokság ellenelte a szabályellenes veressapka viseletét, azonban látva, hogy a fiatalság ragaszkodik ahhoz, halgatólag beleegyezett viseletébe. Az első veres-sapka 9-ik zászlóalj 1848 auguszt. havában Fehértemplomnál a ráczok ellen kezdte meg működését és mingyán az első csatában bátorságával hősiességével réme lett az ellenségnek és az egész hajjártat alatt annyira kitüntette magát, hogy később a 3. és 11-ik zászlóalj hadi érdemei elismerésül kitüntetés gyanánt kapta a veres sipkát.

*** Zendülés a nagy pótdó miatt.** O-Becsén a 103 százalékos pótdó miatt a nép körében oly nagy volt az elkeseredés, hogy mikor E l s i t y József közadó végrehajtó a hátralékosoknál foglalni járt, a legtöbb helyen megszalasztották s e miatt a végsehajtást meg kellett szüntetni. Ezt az ügyet tárgyalta e hó 12-én a képviselőtestület amikor 500 adóhátralékos megjelent a községházán s fenyegetőzve követelte a hátralékos pótdó leírását. A megszeppent képviselőtestület a főszolgabíróval könyörgésre fogta a dolgot s a pótdó behajtását elhalasztotta szeptemberre. Az elkeseredett népet, mely a g y o n v e r é s s e l fenyegette a képviselőket s a főszolgabíró, csak nagynehezen sikerült a népet szétosztásra bírni.

*** Révész Mihály** bihar-nagybajomi ref. lelkész, elete 41-ik, elkipasztorkodása 8-ik évében, hó 8-án elhunyt. Bus özvegyén és árván maradt két kis lányán kívül sokat vesztett benne közegyházunk s papságunk, melynek egyik igen törekvő és tehetséges tagja vala. Mint egyházi író és fordító is jó nevet szerzett magának. P fordította le Chiniquy Károly »A pap, a nő és a gyóntatószék« és »Ötven év a r. kath. egyházzszolgálatában« cz. könyvét is.

*** Frakk helyett atilla.** Dicseretes hazafias mozgalomhoz való csatlakozás híret jelentik Szegedről. Az odavale leszámolóhivatal tisztviselőikara — valamennyien — fogadalmat irtak alá, mely így szól: »Becsületünkre és igaz magyar voltunkra fogadjuk, hogy a magyar ipar érdekében ruházatunkat és szükségletünket hazai készítményekből latjuk el«. Mozgalmat indítottak arra is, hogy ünnepélyes alkalmakra frakk helyett fekete-zsinóros magyar ruha viseletét honosítsák meg.

*** Nagyt hallás.** Egy gazdag hölgy, a ki a nagyt hallás és fülzugástól O. Nicholson művészi füllobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyt hallók, a kiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a füllobot beszerezhessék, ingyen látassanak el. Levelek czimzendők: »Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.»

Színház.

Kurucz fufang. Tegnap este negyedszer adták Bokor sikerült népszinművet a Kuruczfufango. Az előadás egészben véve jó volt. A szereplők közül most is Kallai Lujza vált ki első sorban. Kedves játékával, szívhez szóló dalaival zajos tapsokat aratott. Komjathy, Szacsvey, Sziklai és Perényi Margit pedig mindent megtettek az előadás érdekében. A közönség igen jól mulatott a darab bohókás jelenetein, a régi magyar dalok pedig most sem tévesztették el a hatást.

Színészeink a kongresszuson. Az országos színészeegyletnek e hó 28 és 29-én lett volna kongresszusa. Ez alkalmával a debreczeni szíhtársulat megválasztotta képviselőit Gyöngyösy Viktor, Bártha István és Tanay Frigyes személyében. A választás azonban érvénytelen lett, mert a kongresszust április végére napolták el. A jövő hónapban új képviselőket választanak.

Szinházi műsor.

Szerdán bérlet «A» Ninon. Ezt megelőzi A királyné apródja, vigjáték.

Csütörtökön, bérlet «B», Proletárok. Irta Csiky Gergely.

Pénteken, bérlet «C» Sulamith. Zsidó dalmű 5 képből.

Szombaton, bérlet „A” ujdonságul először: Kis püspök. A Telegdi pályázaton 800 koronával jutalmazott eredeti vigjáték. Irta: Lovassy Sándor.

Vasárnap délután félhelyárakkal: A Gésák, vagy Egy japán teaház története. Énekes vigjáték.

Este: bérletszünetben másodszer: Kis püspök.

Az első esküdtszéki tárgyalás.

Debreczen, márcz. 14.

Lapunk tegnapi számában jeleztük, hogy a tegnapi tárgyalásról hosszabban fogunk beszámolni olvasóinknak. Tudósításunkat a következőkkel pótoljuk ki.

A tárgyaláson megjelent 27 esküdt, közülük kisorsolták a következőket:

Teremy Gábor gazdálkodó, Szabó István kereskedő, Falk Lajos gyáros, Bayer Ferencz dr. kereskedelmi akademiái igazgató, ifj. Csanak József kereskedő, Somogyi Pál tanár, Antal Vincze férfitanár, Szabó József ács, Szabó Kálmán gyáros, Rickl Géza földbíró, Szakácsi András hentes, Kovács Mihály kereskedő.

Ezután elnök figyelmeztette az esküdteket fontos kötelességükre s elsorolta előtük az eskü tartalmát. Az esküdtek egyenként hangos szóval mondták:

— Esküszöm! Isten engem úgy segélyen!

Ezután elnök fölolvassa a vádló határozatot, amelynek lényege az, hogy Kuti Gábor 25 éves h. hadházi napszamos korcsmai összeszólalás után mult év november 19-én este megleste ifj. Fekete Sándort és egy botlalt úgy ütötte halálra, hogy az másnap meghalt. A vádlóság e miatt emelt ellene vádat szándékos emberölés bűntette miatt.

A vádlót, Kuti Gábor az elnök szavára úgy felel, hogy:

— Hier!

Aztán elmondja, hogy a korcsmában ifj. Fekete Gábor leütötte az ő boros üvegét, majd föbe is ütötte. A miatt elfogadta, hogy majd visszafizeti a kölcsönt. Erre nov. 18-án este jött az alkalom, megvárta ifjú Fekete Sándort az utcán s egy somfabbal rávágott. Agyon ütni nem akarta, nem is látta, hogy hova ütött. Bisméri, hogy bűnösnek érzi magát, de tagadja, hogy előre megfontolt szándékból cselekedett volna.

Ezután a tanúkihallgatásra került a sor. Fialat, jóképű legények jönnek be egymásután hogy vallomást tegyenek az ügyben. Nagy derűtséget keltett egyiknek a kijelentése.

Az elnök azt kérdezi tőle:

— Van-e gyermeke?

— Még nincs. Feleli rá az új házas.

A tanúk különben nagyrészt Kuti javára vallottak. Fekete Sándort kötekedő legénynek ismerték. «Olyan betyárosféle volt» jelentette egyik tanu.

A tanúk kihallgatása után id. Fekete Sándort és feleséget, kiknek a megölt legény gyermekük volt, hallgatták ki, Feketéné gyászos hangon sorolta el a fájdalmas esetet.

Az orvos-szakértő kihallgatása után a tárgyalást az elnök d. u. 3 óráig megszakította.

Délután 3 órakor ismét kezdetét vette a tárgyalás. Dr. Simonffy Béla kir. ügyész terjesztette elő vádbeszédét, melyen Kuti ellen a szándékos emberölés vádját tartja fean s kéri az esküdteket, hogy ilyen értelemben mondják ki felelte a bűnös.

Dr. Kőrössi Kálmán tartalmas védőbeszédében nem látja beigazoltnak a szándékos emberölés vádját s védettjét csupán halált okozott súlyos testi sérülés vétsége miatt kért eltelni.

Az esküdtekhez a következő kérdés intéztetett:

1. Bűnös-e Kuti Gábor abban, hogy Fekete Sándort szándékosan megölte, a nélkül, hogy szándékát előre megfontolta volna?

2. Bűnös-e Kuti Gábor abban, hogy Fekete Sándort szándékosan, de ölési szándék nélkül akként bántalmazta, hogy az így előállott súlyos testi sértes folytán a megsértett halála következett be?

Az első kérdésre nemmel a második kérdésre igennel felelték az esküdtek.

Ennek alapján a királyi törvényszék K u t i G á b o r halált okozott súlyos testi sértes vétségeért h á r o m évi fegyházra ítélte.

A kir. ügyész és védő megnyugvással vette tudomásul az íteletet, Kuti ellenben semmisségi panaszt jelentett be.

Törvényszék.

Esküdtszéki tárgyalás. Tegnap volt a kalocsai törvényszéknél az első esküdtszéki tárgyalás. A törvényszéki elnök magas szárnyalású beszede után a kir. ügyész üdvözölte az esküdteket. Az esküdtek előtt V i z i János sükkösi lakos halált okozó súlyos testi sértes bűntettével volt vádolva. Az esküdtek a vádlottak bizonyítékai által is támogatott beismerése alapján a bűnösség kérdésben rövid tanácskozás után egyhangulag igennel választottak, mir a bíróság a vádlottat négy évi fegyházra ítélte, a mi ellen a védő a fent nem forgott ugynevezett túlyomó enyhítő körülmények figyelembe nem vétele miatt semmisségi pgnaszt jelentett be.

CSARNOK.

Asszony-hóbort.

Gummikerekű kocsijának mélyébe elsűpedve Corvettené gondolkodva üldögélt. Arra gondolt, hogy mit mondott férje reggel, belépven hozzá.

Ezt mondta:

— Marta, tönkrementünk. Váltók, tartozások, kötelezettségek. Eppen csak annyink marad, ami elég, hogy egerutat vehessünk. — Fogs-e követni?

— Bizonyára, követni fogom, gondolta. Érezte, hogy husz éven át tartó fenyűzőskedése férje bukásának büntársává tette őt is. — De hát hogy is m. hetett tönkre ez a Corvette?

Mióta kiemelte őt az apja aruházából, — műtárgyak s antik himzések — soha se utasította vissza tőle a kívánt összegeket. És ő maga sem törődött azzal, honnan veszi férje a penzt. Barátnőit es saját magát is azzal nyugtatta meg, hogy Corvette annyi pénzt szerez a börzén, a mennyi csak neki tetszik. — Husz éven át elég volt neki ennyi magyarázat.

Most pedig tönkrementek. Egy sóhajjal és egy mosolylyal fogadta ezt a helyzetet. Bah: az ő férje könnyen szerez egy új vagyont, a mivel ezután visszatérnek Párisba s újból berendezkednek.

Fájdalom, azooban a berendezkedéssel járó bevásárlások gyönyöréről most évekig se kell mondania. Nagyon fajt ez ennek a kis asszonykának. S ennek a fájdalomnak termékeként egyszerre egy merész ötlete támadt, hogy még egyszer átélvezi a vásárlás gyönyörét. Aruházról-aruházra járnai, segedekkel konferálói, az eléje rakott holmikban, — milyen gyönyörűség lesz ez. Fokozta még ennek a gyönyörűségnek előzerzetet annak a tréfának izgató előze, hogy mindazok, a kiknél ma rendelni és vásárolni fognak elképedve veszik majd holnap tudomásul, hogy már elutaztak. A kifizetetlen számlák hátrahagyásával való eltűnés, oly kónikus gyönyörűség előzerzetét keltette benne, hogy rögtön elhatározta, hogy az ehhez szükséges intézkedéseket megteszi.

— Jean, Gramadoc-hoz!

S a ringo kocsi elvitte a híres szőnyeg aruházba. Milyen kéjesen nézett körül a kis Corvettené a szőnyeg és műtárgyak halmazában. Engedte hogy a főnök és a segédek csábitgassák. Gramadoc ur, a főnök maga szolgált ki. Piszkos ujjai alatt a szövetek fenyt, reliefet nyertek.

— Nagysádnak fel kellene ujjitátnia a kis szalont. Épp most kiváló alkalom van erre.

S Gramadoc keze alatt az alkalmak egyre szaporodtak.

Előhozott egy mahagoni asztalkát, melyre természetesen csak egy ő által tartott ezüst szobrocska illt. Azután egy tükröt, néhány vazat stb.

Marta mindent megrendelt. Mosolyogva, szemtelenül rendelt, mint a ki a rendelés gyönyörét abban a tudatban élvezi, hogy ugy se kell a rendelés következményeit viselni.

Gramadocól elhajtattott Archimbaulthoz, a divatúshoz.

Hét hosszú, kéjes, a tiltott szerelem gyönyöréhez hasonló órákat töltött a híres divat aruánál. Mikor eltávozott, a híres czég könyvébe egy egész évre való ruhamegrendelés volt bejegyezve. Archimbault dörzsölte a kezét s meg volt győződva, hogy a kis Corvettenét egy olyan pillanatban csipte meg, mikor a megrendelés vágyának ördöge az asszonyokat teljesen kiszolgáltatja.

Ugyanezt gondoltak: Beauvais a kalapáros s Ferrier az ékszerész.

A hóbortos, kisasszony a vásárlás önfejlesztette tájának hatása alatt majdnem önkivületi állapotba esett.

Ugy rendelt mintegy órut.

A kalapokat úgy rakatta el, mint a gombostűket s tucatzajával rendelte meg. Nem is nézte meg jóformán őket.

Ugyanígy tett az ékszerekkel. Egész garmada lánccot, gyűrűt, broshot íratott fel. Ugyanezt az ékszerformát megrendelte gyémánttal és gyönggyel egyaránt.

Mire bazaarkezett, teljesen össze volt törve. Annyit járt-kelt az üzletekben összevissza, hogy rémülve gondolt arra a másnap reggeli utazásra, mely az elmúlt atomszerűen szép nap után a szomorú valóságot képviselte.

Egyszerre be ép a férje.

Látható megindulással feleje siet s karjait felé kitarva szól:

— Drágám, drágám...

— Nem utazunk. Szereztem... nem sokat... de eleget, hogy kifizessük a leg-sürgősebb adósságokat s hogy újra kezdhessék valamihez. Maradni fogunk tehát, kedves kis Mártám.

A kedves kis Mártha elképedve hallgatja a jó hirt s a megrendelt holmik tömegére gondol, mely holnap lakását valósággal el fogja özönlenti.

KÖZGAZDASÁG.

«E. K. E. pezsgő.»

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület (E. K. E.) hazafias készséggel csatlakozott ahhoz a mozgalomhoz, mely a hazai ipar felvirágzását és a külföldi ipar termékeinek kiszorítását tűzte ki célul.

E csatlakozásunknak egyik eredménye, hogy Belatini Braun A. velencei (Féjér m.) magyar pezsgő gyáranak megengedtük azt, hogy «E. K. E.» jelzéssel hozhassa forgalomba izletes és tisztán kezelt pezsgőit.

Tudjuk jól, hogy pezsgőiparunknak fejlettsége miatt is évenként egy fél millió üveg idegen pezsgő jön be külföldről, mintegy 5 millió korona értékben. Ezt az összeget könnyen itthon tarthatjuk, ha mindnyájan arra törekszünk, hogy a hazai ipar termékeknek kelendőseget biztosítsunk legelső sorban a hazai piacokon.

A fejérmegyei pezsgőgyár, melyet 1857-ben állami segélylyel Pehes Iure alapított magyar borokat dolgoz fel, gyárában magyar munkásokat alkalmaz, gyári felszereléseit itthon szerzi be.

A pezsgőbor gyártását az alapító Franciaországban, Champagne-ban sajátította el. A gyár bírja mindazokat a feltételeket, melyek szükségesek, hogy kitűnő izletes gyártmányokat produkáljon.

Csak a közönség jóindulatára van szükség, hogy felvegyük a versenyt a külföldi pezsgőborokkal. Ez ugyszólván minden magyar embernek kötelessége, kétszeresen az most, mikor hazánk ellenségei a magyar ipar fejlődését megakadályozni szándékoznak.

Egy virágzó pezsgőgyár egész vidéknek a fentartója. Vasárlója, feldolgozója a hazai boroknak, munkaadója a szegény népnek, a hazai iparcikkek fogyasztója, és hazafias szellemével megőrzi a hazát nem ismerő szociálistáknak.

Támogassuk tehát ezt a magyar terméket. Bankettekben, ünnepies alkalmakkor és minden körülmények között, mikor viszonyaink megengedik, hogy pezsgőt igyunk, az «E. K. E.» pezsgőt kérjük, mert ezzel egyfelől egy tisztán magyar vállalatot támogatunk, másfelől lehetővé tesszük, hogy a befolyó jövedelemből minél több jusson annak a kulturális és közgazdasági jótékony czéljának is, melynek szolálatában egyesületünk áll, és mely czélra a hazafias czég a bevétel 5%-át ajánlja fel.

A gyarat egyesületünk szigoruan ellenőrizzeti. Minden, a mi innen E. K. E. jelzéssel forgalomba kerül, tisztán kezelt, izletes, vegyileg megvizsgált, egészséges magyar pezsgő. Nemzeti büszkeségünk, országunk közgazdasági fejlődése, hazánk vagyonosodásának, erősödésének érdeke megkövetelik, hogy élvezeti czikkekért kiadható pénzünket magyar termékekért költjük el.

Legyünk a magyar ipari termékek támogatásában összejártok, együttérzők. Ennek reményében kérünk mindenkit, hogy vendéglőkben, ünnepies bankettekben és minden más lehető alkalommal kérjen követeljen «E. K. E.» pezsgőt, ajánlja ezt mindenhol, hogy kiirtsuk, legyőzzük a megokolatlan ellenséges érzést közönségünkben, mely még mindig jobban szereti a külföldi rosszat, a hazai jónál.

Az E. K. E. választmányának megbízásából.

Kolozsvárt, 1900. január 23.

Honfui üdvözléttel

Br. Feilitsch Arthur
cs. és kir. kamarás,
orsz. képviselő elnök.

Radnóti Dezső
főtisztár.

Az országos iparoktatási tanács ma délelőtt Matlekovics Sándor v. b. t. elnöklésével teljes ülést tartott.

Napirenden volt a vallás és közoktatásügyi miniszter leirata a «Magyar háztartási iskola» egyesület háztartási iskolájának szervezeti szabályzata tárgyában, melyre vonatkozólag a tanács kimondta, hogy ezen intézmény eddigi működését helyesli, továbbá támogatását kívánatosnak tartja, de az ipari

szakoktatás szempontjából felállítható követelményeknek ezen iskolára leendő kiterjesztése ez időszert még nem látszik megokoltnak lenni, mert ezen iskola szoros értelemben vett iparoktatási intézménynek nem tekintendő.

Ezenkívül foglalkozott a tanács a főváros közeleiben, Rakos-K-resztur és Rakos-Csaba közt 100 munkás család részére létesítendő «Munkás Otthon» telepen szervezendő nőipariskola ügyével. A tanács kimondta, hogy ily intézet létesítését kívánatosnak tartja a legcélszerűbben mint a budapesti állami nőipariskola kirendeltsége volna ezen iskola szervezendő, föl kellene karolnia a családi életkörben előforduló és szükséges munkanemeket, de a helyi viszonyok szerint kenyérkeresetre képesítő munkákat is, melyek a közel fővárosban gyors és könnyű értékesítésre számíthatnak. A megrendeléseket illetve az elkészített munkák értékesítését az intézet közvetlené, a melynek részletes szervezete később fog megállapítani.

A tanács azuán megállapította az építőipari téli tanfolyamok építési szakrajzoktatásának részletes tananyagát, a nem magyar tanynelvv tanonciskolák tantervének kidolgozására bizottságot küldött ki, végül pedig kimondta, hogy az ipari szakiskolák fém és gépipari osztályainak végzett tanulói csakis hat hónapi gyakorlat után tehetnek gőzgepezelői vizsgát.

Magyar gróf — török vállalkozó. A «keletre magyar!» jelszónak gyakorlatilag is érvényt akar szerezni S e r é n y i gróf, a ki azzal a tervvel foglalkozik, hogy cukorgyárat alapít Törökországban, Ref basa tabornok uzum-küprüi birtokán. E czélból szövetkezett egy német vállalkozóval, akivel együtt tegnap hétfőn este már el is utazott Berlinbe, hogy az ottani pénzügyi köröket vállalkozásának megnyerje.

Magyar gazdák kirándulása Párizsba. A parizsi világtállitással kapcsolatosan tartandó II. nemzetközi mezőgazdasági kongresszuson a magyar gazdaközönség is részt vesz s ez alkalomból rendezendő társaskirándulás előkészülésén gróf Z s e l é s k i Robert előktele alatt egy a földmivelési minisztérium és a gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége által kiküldött bizottság faradozik. Ezen kirándulás nemcsak a kongresszusnak utazó hivatalos kiküldötteket, hanem a gazdaközönség köréből jelentkezőket is egyesítene.

A kirándulás június hó végével tervezetik úgy, hogy a Párizsban való a július hó 1-től bezárólag 8-áig terjedő nem etközi gazdakongresszus egész tartamára kiterjedne. A kirándulás költségei személyenként előre láthatólag 410 koronán alul nem adnak, mert a bizottság csakis az utazásról, elszállásokról, reggeiről, a kongresszus kiállítás szabad látogatásáról gondoskodik. Az erre vonatkozó részletes program azonban csak akkor fog

megállapítani, hogyha a részt vevő száma legalább hozzávetőlegesen ismeretes lesz.

Felkértenek tehát mindazok kik a bizottság által rendezett kirándulásra részt venni óhajtanak, hogy ezen szándékukat legkésőbb folyó évi aprilis hó 1-ig a bizottsággal tudatni, illetve ezen értesítésükkel az «O. M. G. E.» pénztárába a részvételi költség részbeni fedezésére 200 koronát befizetni sziveskedjenek. A kirándulásra bármely gazdasági egyesület tagja vehet részt.

Mindennemű felvilágosítással Rubinek Gyula, (Budapest. IX. Köztelek.) a bizottság előadója szolgál.

Debreczeni Ipartestület.

306.
1900. sz.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni ipartestületnél évi 600 korona fizetéssel rendszeresített kézbesítői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázók felhivatnak, hogy sajátkezüleg irt és aláirt életkor, foglalkozást és egészségi állapotot igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó 1900. évi márczius hó 27-én déli 12 óráig az ipartestület iktató hivatalába annyival bizonyosabban adják be, mert elkéssetten érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A kézbesítő csak debreczeni illetőségű iparos lehet, s megválasztás esetén köteles lesz állását 14 nap alatt elfoglalni.

Debreczen, 1900. márczius hó 20.

Toth Kálmán s. k.

ipartestületi elnök.

Előnyösen ismert kitűnő gyártmányu stiriai lódent

divat kelméket, fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre, szállit:

Kastner és Öhler czég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárteremben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

==== Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ====

==== Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik. ====

TÓTH BÉLA

gyógyszerléra és illatszerraktára DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélboriték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.